

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dneje in praznike. — Inzerati do 80 peti 2.— Din, do 100 vsi 2.50 Din. Večji inzerati peti vsi 4.— Din. Popusti po dogovoru. Inzeratni davek posebej.
Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Zrakoplov „Italia“ srečno pristal v Stolpu

Nobile je včeraj zjutraj nepričakovano nastopil polet na severni tečaj. — Prva etapa pa je bila zelo naporna. — Danes zjutraj je zrakoplov pristal v Stolpu.

— Gleiwitz (Gornja Šlezija) 16. aprila. Italijanski zrakoplov „Italia“, s katerim je nastopil general Nobile včeraj povsem nepričakovano svoj polet na severni tečaj, je danes ob 8.35 srečno pristal v Stolpu (Pomorjansko). Sinoči ob 7. so opazili zrakoplov nad Kaselom, ob 8. je letel nad Gleiwitzem. V tem času je razsajala nad pokrajino huda nevihta, tako da se je na zrakoplovu odtrgala antena in je bil od tam naprej brez zveze z zemljo. Vselej tega je zrakoplov izgubil orijentacijo in je dolgo časa blodil nad Krakovom. Pri Krakovu so izstrelili iz zrakoplova dve rdeči raketi, v znak, da hoče zrakoplov pristati. Oblasti so takoj ukrenile vse potrebno in zrakoplov se je spustil že na 150 m. Takoj nato pa se je zopet okrenil in odletel v smeri proti Oppelu. Čez eno uro se je ponovno vrnil v Krakov in dolgo časa krožil nad mestom, nato pa zopet izginil v temno noč.

Ob pol 1. zjutraj so zrakoplov opazili nad Oppeljem v smeri proti Breslavi. Od tam naprej je izginila za njim vsaka sled. Zrakoplov, ki se je moral boriti z nasprotnimi vetrovi, je letel s hitrostjo 70 km na uro.

Danes zjutraj se je v gosti megli pojavil nad Stolpom in je ob 8.35 srečno pristal. Posadka je zdrava. Nobile je izjavil, da je bil polet izredno naporen, da pa se je zrakoplov zelo dobro ob-

nesel. Jugoslovensko mejo je preletel Nobile ob pol 8. zjutraj. Od Ljubljane dalje, se je moral zrakoplov neprestano boriti z nasprotnimi vetrovi. Večkrat je izgubil smer in se zato tudi znatno oddaljil od prvotno določene smeri. Nad Krakovom je popolnoma izgubil orijentacijo in šele, ko se je začel spuščati proti zemlji in prišel v mirnejše zračne plasti, se je zopet znašel in nadaljeval polet v smeri proti Oppelu. Pozneje je zopet zašel v viharne vrtnice in končno je po dolgem manevriranju našel pravo smer in nadaljeval polet proti Stolpu. Danes se bo posadka odpočila, izpopolnila zaloge in nato čakala ugodnega vremena, da nadaljuje polet do Kingsbaya.

Nobile prvotno ni nameraval leteti nad Ljubljano, toda močan veter ga je zanesel k nam in tako so mnogi Ljubljanci včeraj okrog 8 zjutraj videli njegov orjaški zrakoplov, ki je pa letel precej visoko. Večina gledalcev ni vedela, da vidi zrakoplov „Italia“, v katerem se je napotil general Nobile s svojimi spremljevalci na severni tečaj. Škoda, da javnost o startu ni bila obveščena. Če bi Ljubljanci vedeli, da poleti Nobile zrakoplov nad Ljubljano, bi bili gotovo kljub nedeljskemu počitku zlezli iz postelj in si ogledali zračnega orjaka, ki postane znamenit, če se ekspedicija na severni tečaj posreči.

Katastrofalen potres na Bolgarskem

Okoli 3000 hiš porušenih. — Veliko število mrtvih in ranjenih. — Mesto Čirpanu in okoliške vasi popolnoma porušene. — Ogromna škoda in Stari Zagori, Borisovu in Plovdivu.

Sofija, 16. aprila. Katastrofalni sobotni potres v okrožju Stare Planine in okoli mest Čirpana ter Borisovgrada je povzročil ogromno škodo. Uradna poročila govore o strahoviti katastrofi. Predsednik vlade Ljapčev in večje število politikov je takoj odšlo na kraj katastrofe. Sofijski listi objavljajo obširna poročila o strašnih prizorih pri potresu. Število mrtvih in ranjenih še vedno ni ugotovljeno, ker je mnogo brzojavnih in telefonskih prog prekinjenih. Domnevajo, da je bilo ubitih okoli 50 oseb, morebiti pa še več. Na potresno ozemlje je bilo takoj odposlano vojaštvo s sanitetnimi oddelki. Mesto Čirpan je popolnoma porušeno. Istotako sta večji del porušeni mesti Filipopolj in Borisovgrad. V Filipopolju je bilo po prvih poročilih 15 ljudi ubitih.

Bolgarska brzojavna agencija poroča: Po zadnjih vesteh so vsi poslopja v Čirpanu porušena ali pa poškodovana. V Borisovu je porušeno 75 % vseh zgradb. Selo Umorovo poleg Čirpana je popolnoma uničeno. Zmanjšala se je kot jakost termalnega vira Merif Kleriju. Da je število človeških žrtev razmeroma majhno, je pripisati dejstvu, da je bila na praznični dan, na pravoslavno veliko soboto, večina ljudi izven doma na ulicah, razen tega pa so bila poslopja večinoma pritična in ločena po velikih dvoriščih. Prebivalcev na prizadetem ozemlju je 120.000.

Predsednik vlade Ljapčev, ki je odpotoval na kraj katastrofe, poroča, da se razvaline, nastale vsled potresa, nahajajo v krogu kakih 20 km. Središče katastrofe je bilo mesto Čirpan, kjer je bivanje sploh onemogočeno. Prvi potresni sunki so nastali 14. t. m. ob 10.30 (po srednjeevropskem času ob 9.30). Močni sunki, kakih 20 po številu, so se ponavljali do večera. Število ubitih v Čirpanu znaša 12, ranjenih pa 50. V okoliških vaseh je bilo 8 oseb ubitih. Bolnica v Čirpanu je porušena, vendar pa so k sreči rešili vse bolnike, razen neke ženske. Težko ranjene so pripeljali v Stari Zagoro. Sosedne vojaške garnizije so bile takoj odposlane na kraj katastrofe, kjer pomaga vojaštvo pri reševanju ljudi in premoženja. — Ljudje prebivajo na prostem pod šotiri. Za prehrano prebivalstva je bila že nakazana prva pomoč. Poleg Čirpana je najbolj poškodovano Borisovo.

Sofija, 16. aprila. Po zadnjih vesteh je potres porušil okoli 3000 hiš. Mesto Čirpan ima 12.000 prebivalcev, Borisov

grad pa 8000. Potres so čutili po vsej Bolgarski, katastrofalen pa je bil samo v južni Bolgarski, zlasti v Čirpanu, v Plovdivu in Stari Zagori. Po nekaterih vesteh je bilo ubitih v Čirpanu 30 oseb, v Stari Zagori 2, v Borisovu 7, v Plovdivu pa 15. Razen tega sta se v Plovdivu porušili tudi dve džamiji. Uničene so skoraj vse brzojavne in telefonske proge, zato je težko dobiti povsem točna poročila o posledicah potresne katastrofe. Poškodovane so tudi mnoge železniške proge. Število ranjenih je zelo veliko, zlasti v vaseh, odkoder še niso znani vsi podatki. Iz Sofije so včeraj poslali pomožne vlake v vse prizadete kraje.

Beograd, 15. aprila. Šef seizmološkega zavoda v Beogradu prof. Jelenko Mihajlovič je v razgovoru z novinarji, ki so ga kot strokovnjaka naprosili za pojasnila o katastrofalnem potresu na Bolgarskem, izjavil, da je bil ta potres po njegovem mnenju posledica nedavnega katastrofalnega potresa v Smirni in Mali Aziji, čegar gibanja so prišla sedaj do izraza na balkanskem polotoku. Kljub temu ni pričakovati, da bi se to potresno gibanje razširilo tudi na ostalo ozemlje balkanskega polotoka, zlasti na ozemlje naše države. Po njegovem mnenju bi moglo priti do nadaljnjih potresov v predelu rudokopskih planin v Traciji, v južni Bolgarski, v Črnem morju in enem delu Azije. Da bi pri nas nastal večji potres, ni verjetno. Potresni val, ki je tako težko prizadel Bolgarsko, so čutili pri nas v vseh krajih države, bil pa je čisto mehaničen, kot posledica potresne katastrofe v sosednji državi.

G. prof. Belar nam poroča, da so tresomerji observatorija pod Triglavom v soboto ob 10.2 zabeležili zelo močne potresne sunki v oddaljenosti približno 1300 km v južnovzhodni smeri. Habisus na velikem „Zlatorog“ seizmografu kaže, da je bil potres v Mali Aziji, morda v Aidin - Brusu. Tudi vseh 12 potresomerjev za bližnje potrese je zabeležilo maksimalne faze tega katastrofalnega potresa.

ZALESKI V RIMU

— Rim, 16. aprila. Ministrski predsednik Mussolini je priredil včeraj na čast poljskemu zunanjemu ministru Zaleskiju svečan banket, katerega so se udeležili vsi ministri in večje število višjih uradnikov.

Angleži ne zaupaio Vukićeviću

Brez pristanka prečnanov angleški in ameriški finančniki ne dajo denarja. — Po neuspehu zagrebske „gospodarske“ konference bo g. Vukićević znova poskusil z ustanovitvijo nove hrvatske stranke.

— Beograd, 16. aprila. Kakor se izve v zaupnih vladnih krogih, je najetje 13mili-jardnega inozemskega posojila, na katerega stavi g. Vukićević vse svoje nade, znova ogroženo tako, da se trenutno še niti ne ve, ali bo sploh prišlo do tozadevne pogodbe. Kakor znano, so zastopniki ameriške in angleške finančne skupine, ki nudijo posojilo, zahtevali, da dobi vlada odobritev tega posojila tudi s strani predstavnikov prečnanov. Krajec KDK kot edina legitimna predstavnik prečnanov pokrajini na to ni pristala, ker so na eni strani pogoji za posojilo taki, da jih ne more sprejeti suverena država, na drugi strani pa, ker ne zaupa Vukićeviću režimu. Ko si je bila vlada po vsestranskem prizadevanju končno na jasnem, da od KDK ne more dobiti zaželenega pristanka, je za čela iskati drugega izhoda. Upala je, da bo našla med Hrvatji ljudi, ki jih bo mogoče pridobiti za vladne načrte in ki bi vsaj na zunaj predstavljali prečnane ter bi dali vladi potreben blagoslov.

Da bi pomirila angleške bankirje, je hotela vlada na hitro roko ustanoviti novo hrvatsko stranko Vukićevićevi emisariji so začeli izvajati to akcijo tako nespretno, da je takoj v začetku propadla. Da bi rešila situacijo, je vlada v zadnjem hipu sklicala znano zagrebsko gospodarsko konferenco. Vlada je hotela, da bi vsaj predstavniki gospodarskih krogov odobrili najetje posojila. Če tudi je bila pri izbiri povabilencev skrajno previdna in je povabila le take ljudi, o katerih je

vedela, da bodo bodisi iz politične, bodisi iz trgovske oportunitete odobrili njeno akcijo, je doživela hudo poraz. Vlada skuša sicer na vse mogoče načine pripraviti angleške bankirje o uspehu te konference, vendar pa ji angleški finančniki nečesto verjeti.

Sedaj namerava vlada nadaljevati svojo akcijo, da pridobi Hrvate. Na zadnjih sejah je ministrski svet razpravljal o zahtevah, ki so jih stavili gospodarski krogi na zagrebski konferenci, in je pripravljena ugoditi vsem njihovim željam. V zvezi s tem bo, kakor se zatrjuje, izmenjanih tudi več višjih uradnikov. Poedini ministri bodo večkrat prihajali v Zagreb, da se informirajo o nadaljnjih željah in zahtevah prečnanov gospodarskih krogov in da tako pridejo v stike z vsemi vplivnejšimi ustanovami. To naj bi bila prava za novi poskus ustanovitve vladne hrvatske stranke. Prihodnje dni priso v Zagreb zaupniki g. Vukićevića, da stopijo ponovno v stike z uplinitimi osebami na Hrvatskem. Pred vsem imajo nalogo, pridobiti par uglednejših članov HSS, odnosno KDK, da preko njih pridejo v ožje stike z organizacijami. Šele, ko se bo to posrečilo in bo vlada lahko pokazala, da ima za seboj tudi Hrvate, bi sledilo definitivno najetje posojila. Dobro poučeni krogi pa tudi sedaj napovedujejo fiasco te akcije, ker so baš zadnji dnevi pokazali, da hrvatski narod brez razlike odobrava politiko in stališče KDK, ki ji baš z ozirom na delo vlade izražajo popolno in nemoteno zaupanje.

Politično ratišje v Beogradu

Pravoslavni velikonočni prazniki so minili brez važnejših političnih dogodkov. — Ugibanja o skorajšnjih spremembah v vladi. — Splošno računajo z vstopom KDK v vlado.

Beograd, 16. aprila. Pravoslavni velikonočni prazniki so minili v Beogradu brez važnejših političnih dogodkov v popolnem zatišju. Ministrski predsednik je odpotoval v Split, kjer ostane par dni, a tudi večina ostalih ministrov je odpotovala na svoje domove. V ministrih je tri dni počiva vse delo. Edini zastopnik zunanjega ministra dr. Sumenković se je včeraj dve uri mudil v svojem kabinetu in reševal tekoče zadeve, ni pa hotel nikogar sprejeti.

Tem živahnemu, se pa je razpravljalo v javnosti o politični situaciji in o skorajšnjih spremembah na vladi. Splošno vlada pričakuje, da pride v najkrajšem času do dalekosežnih izprememb in do vstopa KDK v vlado. O tem se javno razpravlja v vseh beograjskih političnih krogih. V zvezi s tem komentirajo tudi izjave, ki jih je podal g. Stepan Radič po svojem povratku iz Splita.

Borba za stanovanjsko zaščito

Včeraj so imeli v Zagrebu hišni posestniki in stanovanjski najemniki svoje konference. — Obširne zahteve najemnikov, ki jih hišni posestniki odločno odklanjajo.

— Zagreb, 16. aprila. Včeraj se je tukaj vršilo zborovanje Saveza stanovanjskih najemnikov, istočasno pa so imeli konference tudi zastopniki društev hišnih posestnikov. Na obeh konferencah so razpravljali o stanovanjskem vprašanju po 1. maju. Dočim zastopajo hišni posestniki stališče, da je podaljšanje stanovanjske zaštite in nadaljno omejevanje razpolaganja s stanovanji absolutno nedopustno, so sprejeli stanovanjski najemniki po obširni razpravi resolucijo, v kateri zahtevajo:

1. Da se uveljavi v celoti predlog glede podaljšanja stanovanjske zaštite, ki za je stavljen v Narodni skupščini posl. g. Petelan.
2. Da se upoštevajo pripombe k temu predlogu, ki jih je stavljal kongres stanovanjskih najemnikov v Zagrebu.
3. Da se stanovanjska zaštita podaljša do 31. maja 1930 in tudi še naprej, če stanovanjska kriza do takrat še ne bi bila rešena.
4. Stanovanja, ki ostanejo 60 dni neza, sedena in to v starih in novih hišah, naj dodeljuje občinske uprave in interesom po maksimirani najemini.
5. Stanovanjske zaštite naj bodo deležni do nadaljnjega vsi državni uradniki, uslužbenici in vpokojenci.
6. Stanovanjska zaštita naj se raztegne na vse najemnike brez razlike poklica, ako

njihovi mesečni dohodi ne znašajo več kot 5000 Din.

7. Najemina naj se maksimira takole: soba s štedilnikom 7-kratno, 1 soba in kuhinja 8-kratno, 2 sobi in kuhinja 9-kratno, 3 sobe in kuhinja 10-kratno, 4 sobe in kuhinja 11-kratno predvojno najemino, ki se je faktično plačevala, ali ki bi se plačevala za enako stanovanje.

8. Vse pogodbe med najemniki in hišnimi posestniki, ki predvidevajo višje najemnine, se razveljavijo.

9. Najemnine v novih hišah naj se izenačijo z onimi v starih hišah.

10. Obvestilo o določeni tako iz starih kakor iz novih stanovanj hiš se mora dostaviti najemniku najmanj 3 mesece pred dnevom izselitve.

11. Prednajemina naj se maksimira na temelju zlate paritete v relaciji 1:10 v so-razmerju s podnajemino iz leta 1914.

12. Nehigijska stanovanja, ki jih ni mogoče popraviti, se morajo porušiti. Mestne občine so dolžne takim najemnikom preskrbeti drugo stanovanje.

13. Mestne občine so dolžne skrbeti za zdrava in cenena stanovanja gospodarsko šibkih slojev zlasti onih, ki prebivajo najmanj leto dni v določnem kraju.

14. Mestne občine so dolžne voditi točno stanovanjsko statistiko.

15. Država in mestna občina naj podpirata privatno gradbeno akcijo z dovoljenjem in garancijo posojil v tu- in inozemstvu po nizki obrestni meri.

Na zborovanju hišnih posestnikov je sedanjim predsednikom gospod Čačković v svojem otvoritvenem govoru pozdravil predvsem predsednika Društva hišnih posestnikov iz Ljubljane g. Freliha, ki je na zborovanju tudi poročal o delu za ukinitje stanovanjske zaštite. Kritikoval je predloge posl. Petjana, dr. Gosarja in ministrskega sveta za podaljšanje stanovanjske zaštite ter opozarjal na škodo, ki bi jo prineslo podaljšanje stanovanjskega zakona. Po referatu g. Freliha in poročilih ostalih govornikov je bila sprejeta resolucija, ki zahteva popolno svobodo razpolaganja s privatno lastnino.

„Bremen“ prileti v sredo v Newyork

— Newyork, 16. aprila. Zastopnik Junkerjevih tvornic je odposlal na Greenly Island letalo z mehanikom, ki je vzel s seboj vse potrebne rezervne dele in nov popeler, da popravi razbito letalo in mu omogoči nadaljevanje poleta v Newyork. Lomili ledu doslej še niso dosegli otoka. Pač pa je dospelo tja že več drugih rešilnih ekspedicij, ki so prinesle letalcem živila. Letalo bo popravljeno v dveh dneh tako, da se pričakuje prihod „Bremena“ v Newyorku v sredo popoldne.

VOLITVE V ŠVICI

— Curih, 16. aprila. Včeraj so se vršile volitve v državni parlament in eksekutivo (Mali državni svet). Socijalni demokrati so dosegli znaten napredek in predstavljajo sedaj najmočnejšo parlamentarno skupino. V eksekutivi imajo od devetih članov pet mandatov. Tudi predsednik parlamenta bo socijaldemokrat. Udeležba je bila izredno velika in presega 90 odstotkov. Od 125 mandatov so dobili socijalni demokrati 59, vse ostale stranke pa 66 mandatov.

KRVAVI SPOPADI V FRANCJI

— Pariz, 16. aprila. Volilna borba postaja vedno srditejša. V Gervaisu je prišlo včeraj do krvavih spopadov med komunisti in policijo. Komunisti so popoldne priredili obhod po mestu in nosili karikature Poincareja, Painlevéja in Boncourja. Policija je zahtevala, da karikature odstranijo, čemur so se pa komunisti uprli. Prišlo je do krvavega spopada, v katerem je bilo 27 policajev težko ranjenih.

Alarmantne vesti iz Albanije

Sarajevo, 16. aprila. „Večerna pošta“ objavlja tri zelo značilne brzojavke iz Albanije, in sicer dve iz Skadra, eno pa iz Tirane. Prva brzojavka poroča, da so bili vpoklicani te dni rekruti in vsi rezervisti od 19. do 35. leta starosti in da so se pod vodstvom italijanskih oficirjev započeli vojni manevri. Albanska vojska se koncentrirala okoli Korče in Tirane. Dva bataljona sta bila pod poveljstvom italijanskih častnikov odposlana v Skadar.

Druga brzojavka poroča, da se med severnimi plemeni Albanije opaža čimdalje večje nezadovoljstvo proti sedanjemu režimu. Domneva se, da se pripravljajo vstaja, ki bo objela vso severno Albanijo. Ahmed beg Zogu organizira s pomočjo albanskega oficirskega zbora, ki stoji pod poveljstvom italijanskih oficirjev, albansko vojsko po navodilih, ki so jih italijanski oficirji prejeli od svoje vlade.

Tretja vest iz Tirane poroča, da je vdovala Cena bega, sestra Ahmeda bega Zogu, odpotovala v spremstvu brata Cena bega iz Tirane v Djakovico.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.88—22.94 (22.91), Berlin 13.5775—13.6075 (13.5925), Budimpešta 0—9.93, Bruselj 0—7.9376, Curih 1093.0—1096.5 (1095), Dunaj 7.985—8.015 (8.0), London 277.09—277.89 (277.49), Newyork 56.7—56.9 (56.8), Pariz 0—223.49, Praga 168.1—168.9 (168.5), Milan 298.75—300.75 (299.75).

Efekt: Investicijsko 89.5—0. Agrarne 57.5—0, Vojna škoda 436—0, Celjska 158—0, Ljubljanska Kreditna 135—0, Prastrediona 806—0, Kreditni zavod 157—175, Vevče 135—0, Kranjska industrijska 310—0, Ruše 265—280, Stavbna 56—0, Šešir 125—0.

Lesni trg: Tendencna nespremenjena. Zaključen so bili 4 vagoni suhih bukovih drv, brez klad in brez okroglice, fco vagon nakl. postaja po 17.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.91, Dunaj 800, Berlin 13.5925, London 277.49, Milan 277.49, Newyork 56.80, Pariz 223.78, Praga 168.3, Curih 10.95.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih, Beograd 9.13125, Dunaj 73.01, Berlin 124.10, Milan 27.305, London 25.335, Newyork 518.80, Pariz 20.4275, Praga 15.375.

G. W. Appleton.

Skrivnost stare vojvodinje

— Ne vem — sicer se pa to zdaj ne dogaja več tako pogosto, kakor v prejšnjih časih. Menda so se tudi v Ameriki že spametovali. V novejšem času so bogate Američanke navdušene za angleško aristokracijo. Menda so spoznale, da je treba ohraniti dobro staro anglosaško kri čisto in nemešano. Kakšen je ta markiz kot človek in kako sodiš o njem?

— Nič posebnega, — sem odgovoril smeje in poklical natakarija. Ona ga naziva Alfonz. Prokleto ime! Ma'lo je manjkalo, da mi ni postalo slabo.

Gotovo ti je pojasnila, kakšne rodbinske vezi jo vežejo z njim, — je dejal Davenport.

— Ne vem točno. Morda. Odkrito rečeno, vojvodinja je ena najlepših žensk, kar sem jih kdaj videl.

— Priznam, da je lepa. Toda povej mi, kako se ji je posrečilo izkopati iz groba, v katerem si živ pokopan. Če se ne motim, stanuje v Lambethu. V okraju, kjer stanuje vojvodinja, je pa vse polno prvovrstnih zdravnikov.

Takoj mi je bilo jasno, da ne smem biti preveč zgovoren. Poznal sem Davenporta že dolgo in vedel, da je radovednost njegova glavna slabost.

— O, — sem dejal, — take prigode so v našem poklicu zelo pogoste. Ona mi o svojih rodbinskih vezeh ni pripovedovala, jaz pa nisem imel interesa, da bi se podrobno informiral.

— Nočem, da bi me smatral za radovedneža, — se je hitel opravičevati. Sicer me pa mlada vojvodinja prav nič ne zanima. Toda danes popoldne, ko sem jo videl pred Mansions vstopiti v kočijo, se mi ni zdelo bolna. Dejal sem celo, da se sodeč po barvi obraza počuti izbornost.

Odložil sem cigareto in se zasmejal Davenportu v obraz.

— Torej nisi prav nič radoveden, dragi Davenport? Jaz pa vem, da ne boš miroval, dokler ne spraviš iz mene vseh podrobnosti o vojvodinji. Morda je bolna, morda pa tudi ne. Za vsak primer sem ji napisal recept, s katerim se zgleda jutri zjutraj Alfonz v lekarni. Do tu prav rad ustrezem tvoji radovednosti. Morda sem govoril z vojvodinjo še o drugih rečeh, morda pa tudi ne.

— V Alfonzovi navzočnosti?

— Nepoboljšljiv si.

— Aha, — je dejal, — zdaj sem te ujel. Sestajal si se z njo že poprej.

— Nikoli, — sem odgovoril. — To si lahko sklepal iz mojega vedenja pred dobro uro, ko sem ti pravil, da se moram odpeljati k nji.

— Soditi in vedeti je dvojje.

— Da, in zdaj to tudi veš. Do danes

Roman

se mi niti sanjalo ni o tej dami. Si zadovoljen s pojasnilom?

— Zagonetka se s tem še bolj zapleta.

— Kakšna zagonetka? Nikar ne fantaziraj.

— Baš za to gre. Saj ne fantaziram. Zbral sem potrebne informacije in zvedel, da je vojvodinja zelo odlična dama in da se kar koplje v denarju.

— Je že mogoče. Sama mi je to danes povedala.

— Dobro. Dejal si mi, da imaš v Lambethu skromno prakso in da so tvoji pacienti večinoma siromaki.

— Res je, — sem odgovoril, ker sem slutil, kam merijo njegove besede.

— Vojvodinja ne hodi k zdravnikom v Lambethu.

Nalašč sem se nasmehnil, kakor da me je spravil v zadrego.

— Da, nič kaj pogosto, — sem odgovoril po kraki pavzi, ko mi je Davenport nenadoma pogledal v oči.

— Nič kaj pogosto, — je ponovil.

— To sem trdil.

— Ne razumem pa, kaj hočeš s tem reči.

— Če ne razumeš, ti ne morem pomagati. Govoril sem menda dovolj jasno.

— Da, slišal sem jasno, vse tvoje besede. Toda rad bi vedel, kaj pomenijo.

Radovednost mu je gledala iz oči.

— Meni se zdi ta zadeva dovolj jasna, — sem odgovoril.

— Meni pa ne. Menda me hočeš prepričati, da vojvodinja res zahaja k zdravnikom v Lambethu.

— Saj sem ti dejal, da nič kaj pogosto, dragi Davenport. Tvoja trdovitost presega že vse meje.

— Reciva na primer ena vojvodinja.

— Morda.

Komaj sem izgovoril to besedo, sem spoznal, da nisem ravnal pametno.

— Tristo vragov! — je vzkliknil Davenport. — To je res čudna storija. Tudi meni se je takoj zdelo sumljiva. Onemogla stara dama, ki potuje po Evropi, da se skriva pred svojimi sorodniki in ki je izginila z nekimi rodbinskimi listinami ali z nečim sličnim, — je ona ta dama?

— Sam ne vem, kako nisem izgubil kontrole nad potezami svojega obraza, ko sem zaslišal prijateljevo vprašanje.

— Kaj pa blebešaš? — sem dejal osorno. Kakšne neumnosti ti roje po glavi! Jaz govorim odkrito in brez vsake skrivne misli o lambethskih vojvodinjah, ti mi pa prideš s to bedarijo. Kakšen vrag te je obsedel? Pustiva to

in trčiva raje na tvoje zdravje. Sicer pa moram kmalu domov.

Toda Davenport se ni dal ugnati.

— O ta pa že ne bo obveljala, Perigord.

— Kaj se pravi, ne bo obveljala?

— Da bi to vprašanje kar tebi nič meni ni odločil in hlinil užaljenost.

— Ali me hočeš res ujeziti? — sem vprašal.

— Ne, nikakor ne.

Utihi se je videč, da so se mi oči srdito zaiskrile.

— Toda?

— Kakšen »toda«? — sem vprašal osorno.

— Kam meriš? Na dan z besedo, ali me pa pusti pri miru. Moja potrpežljivost bo kmalu izčrpana. Če četrte ure me vprašuješ o zadevah, ki se te prav nič ne tičejo. Kaj hočeš torej reči?

— Ne bodi tako nestrpen. Saj me gledaš, kakor da bi me hotel požreti.

Morda se motim, toda to se mi je zdelo zelo čudno.

— Kaj?

— Preden si prišel, sem bil predstavljen nekemu gospodu, ki je živel dolgo v Rimu. Spomnil sem se najinega pogovora in zato sem ga vprašal, če morda slučajno kaj ve o neki vojvodinji Frangipanovi.

Napeto sem pričakoval, kaj mi pove.

— No in?

— Zdi se, da je poučen o vseh njenih rodbinskih zadevah. Ve dobro, kdaj se je poročila in kdaj ji je umrl mož.

Vse kaže, da je vojvodinja vdova.

— To mi je danes sama povedala.

— Tako? Dobro torej, dotični gospod je vedel vse podrobnosti o rodbini Frangipanovih. Mislim, da ga je imel malo pod kapo, sicer bi ne bil tako zgovoren. Zdi se mi, da je poučen tudi o razmerah sedanje vojvode, vsaj govoril je o njem tako, kakor da je njegov ožji prijatelj.

— Ali si se zapomnil njegovo ime?

— Sem vprašal.

— Ne, nisem dobro razumel imena, ko mi je bil predstavljen. Bolster, eden mojih prijateljev, je naju seznanil. Odšli smo skupaj in od Bolstera lahko zvem, kako se piše, če že hočeš. Med drugim je govoril tudi o stari dami. Če se prav spominjam, je tudi o nji dejal, da je vojvodinja. Vzela je neke rodbinske listine in odpotovala z njimi iz Rima. Sedanji vojvoda jo je iskal po vsej Evropi in končno jo je našel v nekem brlogu za reko. Tako se je zgodilo, da sem mislil, ko si govoril o lambethskih vojvodinjah, da govoriš morda o nji. Me sedaj razumeš?

— Seveda. In lahko ti tudi takoj povem, da me tvoja storija prav nič ne zanima. To naj enkrat za vselej zadostuje. Zdi se, da si danes zelo zgovoren. Kdo je začel govoriti o tej zadevi?

— Jaz.

— V zvezi z mojim posetom pri vojvodinji?

— No da.

— Ali si omenil tudi te okoliščnosti?

— Da.

— Dobro. Ali si nazval v zvezi s tem tudi moje ime?

— Seveda, mislil sem, da ne bo škodilo, če omenim tvoje ime.

Planil sem pokonci.

— Čuj, Davenport! — sem vzkliknil. — Ti si največji osel na svetu!

Po teh besedah sem se obrnil in odšel.

Ogromen uspeh!

Vse večerajšnje predstave razprodane! — Velefilm po slovitim romanu H. H. Ewersa

Alrauna

Čudežno spočeta deklica z bajno tajinstveno močjo.

Predstave danes ob 4., pol 6. pol 8. in 9. uri.

Elitni Kino Matica.

— TELEFON 2124 —

Gospodarstvo

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dne 14. t. m. se je vršil 28. redni občni zbor delničarjev, ki so bili v prav lepem številu navzoči. Predsednik zbornice, g. dr. Peter Defranceš, je v kratkem nagovoru podarjal ponoven razmah poslovanja banke v preteklem letu, kot to dokazujejo bilancne števke. V splošnem je bilo gospodarsko leto 1927 neugodno, toda upati je, da je kulminacija slabih pogojev gospodarskih razmer prekorajena in da se torej smemo nadejati tudi v naši državi boljše bodočnosti. Iz bilancnega poročila, ki ga je prečital generalni ravatelj, g. Alojzij Tykač, je podčrtati predvsem povečanje vlog za cca. Din 40.000.000 na cca. Din 270.000.000, nadalje drugih upnikov za Din 60.000.000 na Din 243.000.000, meničnega portfelja za 13.000.000 na Din 91.000.000 in dolžnikov za Din 60 milijonov na Din 386.000.000. Skupna vsota aktiv oziroma pasiv se je povečala proti letu 1926 za Din 100.000.000 na Din 585.000.000, promet pa na Din 40 milijard. Poslovanje 14 tuzemskih podružnic, razvrščenih po celi naši državi, je dalo ugodne uspehe, dočim sta izkazali izgubo inozemski podružnici Gorica in Trst, sprito tamošnjih neugodnih gospodarskih razmer. Ocenitev bilancnih postavk se je izvršila na podlagi dolgoletnih rigoroznih načel. Za morebitne izgube razpolaga banka poleg javnih rezerv z znatnimi latentnimi rezervami v efekti, udeležbah, nepremičninah itd.

zervami v efekti, udeležbah, nepremičninah itd.

Glede čistega dobička za leto 1927, ki znaša, inkl. prenos iz leta 1926, Din 5.212.684 80 p, je sklenil občni zbor izplačati za l. 1927 kot dividendo Din 9 na delnico, to je cca. Din 3.000.000, nadalje dodeliti raznim rezervam okroglo Din 1.600.000, ostanek, odštevši statutarne taničije in doličije, v znesku Din 172.702,57 se prenese na novi račun. Vse to je bilo sprejeto soglasno ter upravi kakor tudi uradništvo banke izrečena zahvala za njihovo pošteno poslovnanje.

Vsled poka funkcije dobe izstopajoči član upravnega sveta, g. Leo Souvan, kakor tudi vsi člani nadzorstva, so bili nesprenmenljeno na novo izvoljeni. Ob koncu zborovanja je izrazil predsednik zbornice, g. dr. Defranceš, prepričanje uprave, da so sedaj skoro vse težke posledice inflacijske in optimistične povojne dobe srečno odstranjene in da gremo nasproti zopet mirnim in treznim gospodarskim uspehom. Ljubljanska kreditna banka bo smatrala vedno za svojo prvo dolžnost, dati vsa svoja sredstva v vsaki primeri obliki na razpolago v prvi vrsti slovenski trgovini, obrti in industriji, kot je to v ostalem dokazala ves čas svojega 27letnega obstoja.

—g Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelek, v Ljubljani sprejema do 17. aprila ponudbe glede dobave 2500 komadov spojin viakov. (Predmetni pogoj so na vpogled pri gradbenem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 24. aprila ponudbe glede dobave 1 vagona pšenične moke. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 26. aprila ponudbe glede dobave 140 m³ jamskega lesa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. aprila pri komandi vojnega okruha v Karlovcu glede dobave 20.000 kg slame; dne 21. aprila pri komandi mesta v Čakovcu glede dobave 260.000 kg sena in 60.000 kg slame; dne 23. aprila pri komandi vojnega okruha v Varaždinu glede dobave 180.000 kg sena in 50.000 kg slame; dne 26. aprila pri intendanturi komande savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 170.000 kg slame; dne 26. aprila pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 50.000 kg slame. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantno in na vpogled.

—g Zamenjava turških novčanic. Turčija zamenjuje ves turški papirnati denar bivšega turškega imperija za nov papirnati denar turške republike. Zamenjava se je pričela dne 5. decembra 1927 in traja do 5. junija 1928 šest mesecev. Po preteku tega roka izgubi papirnati denar bivšega turškega imperija vsako vrednost.

Pride! Pride!
Medvedja svatba
veliki ruski film.
Elitni Kino Matica.

Čitajte „Ponedeljek“!

Damski plašč

skoro novi, za srednjo postavu — takoj naprodaj. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Plašč/734».

Trgovska sotrudnica

dobro izurjena v mešani stroki išče mesto prodajalke ali blagajničarke. Ponudbe pod «Maj/738» na upravo «Slov. Nar.».

Opremljeno sobo

čisto, zračno in z električno razsvetljavo, 15 min od glavne pošte, oddam s 15 aprilom solidnemu gospodu. Mesečno Din 300 z zajtrkom. Ponudbe na upravo lista pod «Mir/693».

Strjono oletenje

Lufza Haring, Turaški trg 5. Specialna trgovina domačih pletenih najfinjših damskih, moških in otroških DMC nogavic v vseh modernih barvah. Stare nogavice se lepo popleče, tuje, istotam se tudi kufirja trpežno, lepo in poceni. 487

Meblovano sobo

čisto, zračno in z električno razsvetljavo, oddam, tudi s celo oskrbo, za mesec april, maj in junij na Bledu. Ponudbe na upravo lista pod «Lec/tovišče/712».

Trgovski pomočnik

vojaščine prost, izurjen v specerijski trgovini, želi premeniti sedanje mesto event. gre tudi za skladišnišča ali poslovdio. Ponudbe na upravo lista pod «Dober prodaja/lec/697».

Sobo

nažno in solčno v centru mesta išče gospa. — Ponudbe pod «Poseben vhod/736».

Pazite na obleke

ker si veliko, veliko lahko prihranite, če jo daste čistiti in ha vsak v kemično orodnico, kjer je cena ramiža in najbolj solidna postrežba.

Anton Boc,

LJUBLJANA Selenburgova ul. št. 6/1 — tovarna Vič/Glince

Zdravilišče Dobrna pri Celju.

Izredni popusti od 15. aprila do 14. junija!

20 dnevno zdravljenje (dovoz, stanovanje, hrana, zdravnik, kopeli, odvoz); za državne, oblastne uslužbenke in člane vseh bolniških blagajn 1.140 dinarjev, za vse druge 1.320 Din. — Prospekti pri upravi zdravilišča in Tourist office, Ljubljana. 731

MR. BAHOVEC

PLANINKA

prenavlja čisti in osvetožuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje črevesja, napihovanje, obolenja mokračne kisline, jeter, žolca in žolčni kamen. Vzodbuja apetit in izborni učinek kuje pri arteriosklerozii.

«PLANINKA» čaj je pristen v plombiranih paketi po Din 20. — z našim pisom proizvajalca:

LEKARNA BAHOVEC

Ljubljana, Kongresni trg (Dobi se v vseh lekarnah)

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni brat, stric in svak, gospod

Joško Hrovat

šofer tvrdke A. Šarabon

v nedeljo, dne 15. t. m. po enoletnem mučnem trpljenju v 36 letu starosti, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 17. aprila 1928 ob 1/2 4 uri popoldne iz mrtvašnice splošne javne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1928.

Globoko žalujoči ostali.

Švejk v slovenskem prevodu

Slovenci smo občudovali Švejka najprej v filmu, potem na odru, a sedaj ga imamo tudi v knjigi. V vrlem vojaku Švejk je na preprost, a tem bolj učinkovit način osmešeno vse, kar nas je morilo in mučilo pred vratom in v svetovni vojni: militarizem, špičeljstvo, vojaško zdravništvo, štreberstvo, renegatstvo in nadutost mogočnega tepeca in denuncijantov. Dokler bereš, se zabavaš, smejaš in pritrjuješ: »Da, prav tako je bilo l. 1914 in ves čas med vojno.«

PUSTOLOVSCINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA v svetovni vojni je izdala v jako lični opremi (broširana knjiga velja Din 46, vezana Din 56)

Knjigarna Tiskovne zadruga

v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Nakup zlata, srebra,

platina, bakra, modroline, cinka itd — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII. 68/7

KLJUČAVNICAR ANTON KETTE

— se je preselil —

v Bohoričevu ulico št. 33.

Izdeluje stroje za rezanje in ključavničarska dela. 52/T

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice) Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 51/T

Jugoslovenski muzej!!

Slike, obleke, orožja, dokumenti itd. Po vsaki ceni razprodaja tudi na obroke, Beograd, Sremska 6 —

Najbolje si je ogledati osebno